

Новините от [ДНЕС \(22\)](#) , [ВЧЕРА \(13\)](#)

Доктор Лоренцо Алио: Прозрачността е най-важният фактор за създаване на добри закони

7 04 март 2015 [0 Коментара](#)

Референдумите са нож с две остриета – служат добре за контрол върху държавата, но има риск за манипулация и политизация на проблема
Доктор Алио, как бихте коментирали качеството на българското законодателство. Можем ли да съпоставим правенето на закони в България с тези в останалите страни от Европа?

Според мен процесът на правене на закони следва вече утвърден път върху солидна база. Въпреки това има какво още да се желае и този процес може да бъде надграден. Особено при борбата с този регулаторен инстинкт, който съществува в публичната администрация. В момента се правят закони, като после се търсят и публикуват данни и доказателства, които да ги подкрепят, докато логиката изисква да е обратното.

Според вас има ли в България лобистки закони или такива, защитаващи частни и корпоративни интереси?

Винаги има риск правенето на правила да се повлияе от различни интереси. Най-добрият начин да се избегне или намали до минимум този риск, е да се наблегне върху прозрачността при изготвянето на законите. Трябва да се акцентира върху данните и доказателствата, че определен закон е необходим, да се дебатира и да се вземат максимален брой мнения при оформянето на нормативния документ.

Смятате ли, че в България обществото е достатъчно добре представено при изготвянето на нормативната уредба?

Много е важно обществото и бизнесът да участват в активно. Мисля, че в България и Румъния се наблюдава напредък в това отношение, но той все още не е достатъчен. Наблюдава се опит неправителственият сектор да участва отговорно в процеса на определянето на политиките.

Можете ли да направите сравнение на участието на обществото в България и Швейцария в изготвянето на законите?

В Швейцария имаме много богат диалог между държавата и социалните партньори. Нека не забравяме, че сме федерална държава и имаме кантони, които също участват в дебатите. Системата за изготвяне на нормативната база и участието на гражданите и бизнеса е една добре разработена платформа, която действа добре в Швейцария. Всяка страна има свой собствен подход към участието на неправителствения сектор във взимането на решения. Разбира се, в основата на тази платформа у нас лежи правилото за прозрачност и обратната връзка от държавата към гражданите, която се изразява в срещи и обсъждания, а не просто едно публикуване на проектозакон без други обяснения.

Какво бихте ни посъветвали? Кои добри практики могат да се използват в процеса на подготовката на законите в България?

Трябва да има съгласие, че трябва да има необходимост и доказателства за един закон, преди да започне подобно обсъждане. Това съгласие трябва да обхване партиите, неправителствения сектор. Трябва да се започне с необходимостта на обществото, която държавата трябва да превърне в нормативна уредба. И то по възможно най-прозрачния начин.

В България има закони, които се променят десетки, ако не и стотици пъти. Как гледате на тази практика и може ли да бъде избегната?

Това определено създава проблеми и поражда предизвикателства – особено пред държавния сектор и бизнес обществото. В отношение на сигурността, предвидимостта, които са важни за привличане на инвестиции. Бизнес инвестициите обикновено са дългосрочни проекти и са особено чувствителни към чести промени в законодателството. Това е важно и за гражданите – трябва да има яснота и надеждност на това, което получават от държавата. Ограничаването на постоянните промени в съществуващите регулации трябва да е приоритет. Има два начина това да се постигне. Едното е по-доброто организиране на потока от инициативи, които правителството предлага и приоритетизира. Вторият е да се определи причината, заради която съответната регулация не работи или работи неефективно, и да се отстрани тази причина.

В България често наблюдаваме, след като един закон е минал обсъждане между първо и второ четене, да се нанасят поправки, които коренно изменят смисъла му. Как е решен този въпрос в Швейцария?

В Швейцария положението е дори по-лошо. Парламентът често променя вече обсъдени закони. Просто защото това влиза в правомощията му. От друга страна обаче, имаме хората, които лесно могат да свикат референдум и да променят евентуална лоша промяна. Винаги има риск законодателните инициативи на правителството да бъдат променени от политически интереси. Това обаче е част от играта и ние трябва да я приемем.

След като споменахте референдумите, с които Швейцария е известна, смятате ли, че въвеждането на подобна система у нас може да бъде полезно?

Системата на референдумите в Швейцария е доста уникална. Ние сме свикнали с нея според нашите си разбирания как федералната държава трябва да работи. От една страна, това е чудесен начин да се държи властта отговорна за решенията си. От друга страна обаче, съществува риск за манипулиране и политизация на резултатите от вота. Понякога решенията, които се вземат от народа, въобще не отговарят на обществения интерес. Имаме съвсем пресни примери в тази насока. Но това, както вече споменах, е част от играта и швейцарците го приемат нормално.

Вие сте тук във връзка със събитие относно анализите за ефекта на регулациите. До каква степен българските власти са усвоили този процес?

Това посещение е във връзка с определен проект, в който се срещнахме с членове на парламента, предстои ни среща и с бизнес организации. Този процес е продукт на българо-швейцарското сътрудничество и цели да покаже възможностите за анализ на ефекта от регулациите. Доволен съм да коментирам, че нивото на оценка на ефекта на регулациите е съпоставимо с това на другите европейски страни. Просто, както казах в началото, трябва да се избегне този регулационен инстинкт в представителите на държавата.

Визитка:

Доктор Лоренцо Алио е преподавател в Швейцарското училище по бизнес администрация. Основател на Европейския форум за риска, занимаващ се с оценка и анализ на регулациите и рисковите проблеми при вземане на решения в администрацията на ЕС. Собственик и директор в консултантска фирма за оценка на публичната администрация.